

**ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU ELIMINAREA VIOLENȚEI
ÎMPOTRIVA FEMEILOR
25 noiembrie 2018**

ANALIZĂ DE SITUAȚIE

CUPRINS

I. INTRODUCERE

**II. DATE STATISTICE (LA NIVEL INTERNAȚIONAL, EUROPEAN, NAȚIONAL
ȘI JUDEȚEAN)**

**III. REZULTATE RELEVANTE DIN STUDIILE NAȚIONALE, EUROPENE ȘI
INTERNAȚIONALE**

IV. NIVELUL ȘI DINAMICA FENOMENULUI LA NIVEL NAȚIONAL

**V. EVIDENȚE UTILE PENTRU INTERVENȚII LA NIVEL NAȚIONAL,
EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL**

**VI. DATE PRIVIND POLITICILE, STRATEGIILE, PLANURILE DE ACȚIUNE ȘI
PROGRAMELE EXISTENTE LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI
JUDEȚEAN**

VII. ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE

**VIII. PREZENTARE PRIVIND SITUAȚIA CAMPANIILOR IEC CU TEMA
RESPECTIVĂ EFECTUATE LA NIVEL NAȚIONAL ÎN ANII ANTERIORI**

I. INTRODUCERE

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) definește **violența** astfel: folosirea intenționată a forței sau puterii, reală sau sub formă de amenințări, împotriva propriei persoane, împotriva unei alte persoane sau împotriva unui grup sau comunități, din care rezultă sau are o probabilitate ridicată de a avea ca rezultat rănirea, moartea, afectarea psihologică, afectarea dezvoltării sau deprivare.

Violența împotriva femeilor este “orice act de violență bazată pe deosebirea de sex din care rezultă sau este posibil să rezulte pentru femei, traumatisme sau suferințe fizice, sexuale, sau psihologice, inclusiv amenințările cu astfel de acte, constrângerea sau lipsirea arbitrară de libertate, săvârșite fie în viața publică fie în viața privată”¹

Conform Platformei de acțiune de la Beijing adoptată la a patra Conferință Mondială asupra Problemelor Femeilor din 1995, termenul de „violență împotriva femeilor” înseamnă orice act de violență fundamentat pe diferența de gen, care are ca rezultat sau care poate avea ca rezultat o vătămare sau suferință fizică, sexuală sau psihologică a femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acte, coerciția sau privarea arbitrară de libertăți, indiferent dacă acestea apar în viața publică sau privată.²

Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, Art.3, definește violența în familie ca orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare ori de apărare, manifestată fizic sau verbal, săvârșită de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate. De asemenea, este interpretat ca fiind violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale.

Raportul din anul 2006 a Organizației Națiunilor Unite atrage atenția asupra universalității acestui fenomen, nici o țară din lume nefiind imună la acest fenomen.

Violența și comportamentele violente sunt probleme majore ale societății cotidiene care afectează toate categoriile de vârstă, indiferent de vârsta sau de statutul social ale celor implicați.

¹ Declarația pentru Eliminarea Violenței Împotriva Femeilor, adoptată de Adunarea Generală ONU în decembrie 1993

² Națiunile Unite (Departamentul de Informare Publică), a patra Conferință Mondială asupra problemelor femeilor, Beijing, China, 4-15 septembrie 1995

Violența în familie poate să îmbrace forme diverse, mai mult sau mai puțin vizibile, precum violența fizică, psihologică, sexuală, economică și socială. Violența (intra) familială constituie “orice formă de agresiune, abuz sau intimidare, dirijată împotriva unui membru al căminului familial, unei rude de sânge sau contra altor persoane din mediul familial”³.

Violența (intra) familială este “utilizarea constrângerii fizice sau emoționale asupra unui alt membru al familiei în scopul impunerii puterii și a controlului asupra acestuia, precum și ansamblul conflictelor din grupul familial, care au ca efect maltratarea partenerului sau al copilului”⁴.

Totodată, în înțelesul Convenției de la Istanbul, “violența împotriva femeilor” reprezintă o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și înseamnă toate acțiunile de violență de gen care au ca rezultat rezultă, sau care pot avea ca rezultat, vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acțiuni, coerciția sau deprivarea arbitrară de libertate, indiferent dacă survine în public sau în viața privată.

SCURT ISTORIC

Incepând din 1981 activiștii pentru drepturile femeii au sărbătorit ziua de **25 noiembrie** ca **Zi împotriva violenței**. Această dată comemorează asasinarea, în 1961, la ordinele președintelui Rafael Trujillo, a celor trei surori Mirabal, activiste din Republica Dominicană. În cadrul celei de-a IV- a Conferințe Mondiale a Femeilor din 1995, ONU a recunoscut faptul că **violența asupra femeilor** este un obstacol pentru atingerea egalității, a dezvoltării și a păcii și aduce atingeri drepturilor omului și libertăților fundamentale.

ADUNAREA GENERALĂ a desemnat ziua de 25 noiembrie drept **Zi internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor** și a invitat guvernele, organizațiile internaționale și neguvernamentale să organizeze în această zi activități menite să trezească conștiința publică în fața acestor probleme.⁵

Comisia Europeană dedică anul 2017 eliminării violenței împotriva femeilor.⁶

³ Correctinal Service Canada, 1988, p 3

⁴ Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității, 2000, p 4

⁵ Rezoluția 54/134 din 17 decembrie 1999

⁶ http://ec.europa.eu/romania/news/20162511_declaratie_comuna_eliminarea_violentei_impotriva_femeilor_ro

CAUZELE VIOLENȚEI

Violența împotriva femeilor constituie manifestarea unei relații bazate pe forță dintre bărbați și femei, care are drept consecință dominarea și discriminarea femeilor de către bărbați și împiedicarea dezvoltării pe deplin a acestora. Prin urmare, această definiție include diferite forme de violență împotriva femeilor și oferă un cadru pentru conceptualizarea violenței în familie. Condiții care favorizează apariția actelor de violență:

- Disfuncții și carențe educative ale mediului familial
- Deficiențele mediului educațional
- Educația sexuală lacunară
- Carențele socio-economice
- Deficiențele mediului instituțional
- Creșterea gradului de permisivitate socială
- Incidența tulburărilor psihice

FORME DE VIOLENȚĂ

1. Violența fizică constă în atingeri sau contacte fizice dureroase, inclusiv intimidarea fizică a victimei. Abuzul fizic se manifestă prin comportamente precum cele ce urmează, dar nu se limitează la acestea: lovire cu palma, cu piciorul, cu pumnul, îmbrâncire, tras de haine, de păr, zgâriere, plesnire, desfigurare, provocarea de hematoame, contuzii, fracturi, arsuri, bătăi, izbirea victimei de pereți sau de mobilă, aruncarea de obiecte și folosirea armelor albe sau de foc, imobilizarea, legarea, reținerea victimei, lăsarea victimei într-un loc periculos. Violența fizică include și distrugerea bunurilor care aparțin victimei sau pe care cei doi parteneri le stăpânesc și le utilizează împreună. În general, victimele violenței fizice în context familial sunt supuse mai multor acte de agresiune în decursul timpului. Efectele imediate ale violenței fizice sunt următoarele: vătămări corporale, provocarea de handicapuri sau chiar a morții victimei.

2. Violența psihologică/psihică (include violența emoțională și cea verbală): insulte, jigniri (referitoare la aspectul fizic, la capacitățile intelectuale sau la îndeplinirea responsabilităților pe care le are victima în cadrul familiei), amenințări, intimidare, șantaj emoțional, inducerea fricii, presiune continuă, teroare, privare de alimente sau de somn, discreditare în fața celorlalți.

Denumită și „abuz emoțional”, violența psihologică este folosită pentru a manipula și controla; efectul este cumulativ în timp, cu consecințe grave pe termen lung pentru victimă. Literatura de specialitate indică faptul că acest tip de violență este un factor central în abuzul intrafamiliar.

3. Violența sexuală /Abuzul sexual constă în orice contact sexual nedorit de către partener sau cu privire la care partenerul nu poate să-și exprime consimțământul valabil format. Contactul sexual fără consimțământ este considerat viol. Acest concept cuprinde violul marital, dacă relațiile dintre parteneri sunt oficializate, și violul în general, pentru alte tipuri de relații sexuale obținute fără consimțământ prin forță, amenințare și/sau constrângere. Formele de sex forțat sau degradare sexuală sunt următoarele: (a) continuarea activității sexuale atunci când victima nu este pe deplin conștientă, nu își dă acordul sau îi este teamă să dea un răspuns negativ; (b) vătămarea fizică a victimei în perioada actului sexual sau vătămarea organelor sale genitale, inclusiv prin folosirea de obiecte sau arme, intra-vaginal, oral sau anal; (c) obligarea victimei să întrețină relații sexuale fără protecție împotriva sarcinii sau a bolilor cu transmitere sexuală; (d) criticarea sexualității victimei și invocarea de apelative denigratoare sexual la adresa acesteia.

4. Violența economică reprezintă scăderea resurselor și autonomiei victimei prin control asupra resurselor financiare și a accesului acesteia la bani, obiecte personale, hrană, mijloace de transport, telefon și alte surse de protecție sau îngrijire de care ar putea beneficia. Violența economică se manifestă prin comportamente precum interdicția din partea agresorului ca victima să se angajeze sau să-și păstreze locul de muncă, refuzul agresorului de a da bani victimei pentru necesitățile de bază și neimplicarea în nici un fel a victimei în deciziile legate de administrarea bugetului familiei. Victima este menținută într-o stare de dependență față de agresor.

5. Violența socială reprezintă o formă de violență psihologică pasivă, care constă în controlul victimei, izolarea acesteia de familie sau de prieteni sau monitorizarea activităților acesteia și care are drept rezultat întreruperea sau insuficiența relațiilor sociale, precum și restrângerea accesului la informație sau asistență.

Prin urmare, violența împotriva femeilor cuprinde următoarele, fără a fi limitată la acestea:

- Violența fizică, sexuală și psihologică ce are loc în familie, inclusiv bătăile, abuzul sexual al copiilor de sex feminin în cadrul casnic, violența legată de zestre, violul marital, mutilarea genitală a femeilor, violența extra-maritală și violența care decurge din exploatare;
- Violența fizică, sexuală și psihologică ce apare în comunitate, inclusiv violul, abuzul

sexual, hărțuirea sexuală și intimidarea la locul de muncă, în instituțiile de educație și în altă parte, traficul cu femei și prostituția forțată;

➤ **Violența fizică, sexuală și psihologică comisă sau trecută cu vederea de către stat, oriunde apare aceasta.**⁷

Discriminarea sexuală și violența de-a lungul vieții unei femei⁸

Faza	Tipul
Prenatală	Selecția prenatală în funcție de sex, lovituri în timpul sarcinii, sarcina forțată (viol în timpul războiului)
Copilăria mică	Uciderea fetițelor, abuzul emoțional și fizic, accesul diferențiat la hrană și îngrijire medicală
Copilăria	Mutilarea genitală; incestul și abuzul sexual; accesul diferențiat la hrană, îngrijire medicală și educație; prostituție infantilă
Adolescența	Violența avansurilor sexuale către adolescente, sexul impus de rațiuni economice, abuzul sexual la locul de muncă, violul, hărțuirea sexuală, prostituarea forțată
Reproductivă	Abuzarea femeilor de către partenerii intimi, violul conjugal, abuzuri și crime din cauza zestrei, uciderea partenerii, abuzul psihologic, abuzul sexual la locul de muncă, violul, abuzarea femeilor cu dizabilități
Bătrânețe	Abuzarea văduvelor, abuzarea celor de vârstă a treia (care afectează în majoritate femeile)

Violența în familie: Definiția pe care o dă legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie este următoarea: „Violența în familie reprezintă orice acțiune fizică sau verbală săvârșită cu intenție de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă o suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material. Constituie, de asemenea, violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale. În sensul legii, prin membru de familie se înțelege soțul, ruda apropiată

⁷ Națiunile Unite (Departamentul de Informare Publică), a patra Conferință Mondială asupra problemelor femeilor, Beijing, China, 4-15 septembrie 1995; Platforma de acțiune și Declarația de la Beijing publicată în 1996.)

⁸ Heise, L. 1994. Violence Against Women: The Hidden Health Burden. World Bank Discussion Paper. Washington. D.C. The World Bank)

și persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copil, dovedite pe baza anchetei sociale.” Potrivit documentelor Consiliului Europei (Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei Nr. R (85) cu privire la violența în familie), violența în familie reprezintă „orice act sau omisiune comisă în interiorul familiei de către unul dintre membrii acesteia și care aduce atingere vieții, integrității corporale sau psihologice sau libertății altui membru al acelei familii și vatămă de manieră gravă dezvoltarea personalității sale”.

Conceptul de „violență în familie” este amplu și cuprinde violența domestică (înțeleasă ca violență ce apare între parteneri, fie ei soți sau concubini), dar și violența asupra copiilor, bătrânilor sau altor rude.

Este un fenomen grav, o problemă comunitară, socială și de sănătate publică ce afectează în principal femeile (95% din totalul victimelor violenței în familie sunt femei). La nivel mondial, între 40% și 70% dintre femeile ucise sunt victime ale violenței în familie.⁹

Ca formă de comportament, violența în familie are:

- a) caracter instrumental (agresorul controlează victima, iar comportamentele devin funcționale și persistă dacă au rezultatul scontat);
- b) caracter intențional (se produce cu intenția de control și dominare, de menținere a puterii, intenție pe care făptuitorul nu o recunoaște, dar care poate fi identificată prin rezultatele pe care le produce);
- c) caracter dobândit (violența nu este înnăscută, ci învățată prin imitație).

Specialiștii au identificat un ciclu al violenței în familie:

- a) faza de acumulare a tensiunilor, timp în care victima acționează cu precauție și încearcă strategii pentru a evita un incident violent;
- b) faza acută, momentul în care agresorul acționează, desfășurată pe parcursul unei perioade cuprinse între două și douăzeci și patru de ore (uneori chiar pe parcursul unei săptămâni sau mai mult);
- c) faza de relaxare, o perioadă de calm, în care agresorul manifestă blândețe și dragoste față de victimă. Această fază reprezintă doar un armistițiu vag în cadrul

⁹ Ghid de informații și bune practici în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați, pag.51, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, 2004. Family Violence Professional Education Taskforce, 1991)

unui război al amenințărilor și loviturilor. Ciclurile se desfășoară în spirală: fazele tensionate devin din ce în ce mai lungi, violențele devin din ce în ce mai amenințătoare, iar fazele blânde devin mai scurte sau dispar cu totul;

CONSECINȚE ȘI EFECTE ALE VIOLENȚEI

Violența împotriva femeilor are numeroase efecte negative, grave, atât pe termen lung cât și pe termen scurt, directe (asupra victimei) și indirecte (asupra persoanelor care asistă la actele de violență).

În ceea ce privește **starea de sănătate**, victima poate suferi o serie de vătămări corporale, cu grade diferite de gravitate, care pot necesita mai multe sau mai puține îngrijiri medicale. În funcție de gravitatea acestora, ele pot avea urmări grave și pe termen lung, mergând până la infirmități, pierderea totală sau parțială a capacității de muncă sau moartea victimei.

În ceea ce privește **sănătatea mintală**, victimele pot suferi, datorită abuzurilor, o serie de tulburări tranzitorii sau permanente în sfera emoțională, cum ar fi: depresii acute sau cronice, anxietate, fobii, atacuri de panică, insomnii, coșmaruri sau sindrom post-traumatic. În funcție de durata și natura abuzului, pot surveni tulburări de personalitate și de comportament, tulburări alimentare și tentative suicidare; de asemenea, pot apărea comportamentele de dependență (victimele se refugiază în consumul de alcool sau de substanțe tranchilizante).

Viața profesională și economică a victimei va fi afectată de lipsa unui loc de muncă sau de pierderea acestuia, în urma interdicțiilor partenerului de a se încadra în muncă sau a scenelor de gelozie ale acestuia, fără a mai menționa absențele (consecința violențelor fizice care necesită îngrijiri medicale). Veniturile insuficiente sau absența lor vor crea dependență financiară față de agresor, mai ales în lipsa resurselor alternative (situația este mai gravă dacă victima are copii minori în îngrijire). Victimele care reușesc să-și păstreze locul de muncă întâmpină dificultăți de concentrare și performanță, datorită stresului și tracasărilor la care sunt supuse de către agresori.

Din punct de **vedere social** victimele sunt izolate treptat și, în cele din urmă, total de familia de origine, grupul de prieteni, colegii de serviciu sau de serviciile de asistență socială. Izolarea socială a victimei reprezintă unul dintre cei mai severi factori de eșec în încercarea acesteia de ieșire din această dependență.

Consecințele asupra sănătății ale abuzului în copilărie ¹⁰

Consecințe fizice:

- Traumatisme abdominale și toracice
- Traumatisme la nivelul creierului
- Vânătași
- Traumatisme la nivelul sistemului nervos central
- Fracturi
- Dizabilități

Consecințe psihologice și comportamentale:

- Abuz de alcool și droguri
- Afectarea funcționării cognitive
- Comportamente delincvente, violente sau implicarea în comportamente riscante
- Depresie și anxietate
- Întârzieri în dezvoltare
- Tulburări alimentare și de somn
- Sentimente de vinovăție
- Hiperactivitate
- Relații sociale precare
- Performanță școlară scăzută
- Stimă de sine scăzută
- Tulburare de stres post-traumatic
- Tulburări psihosomatice
- Idei și comportamente suicidare și de automutilare

Alte consecințe asupra sănătății pe termen lung:

- Fibromialgie
- Sindromul colonului iritabil
- Boli cardiovasculare
- Boli ale ficatului
- Cancer
- Boli pulmonare

Consecințe asupra sănătății sexuale și reproductive:

- Probleme ale aparatului de reproducere
- Disfuncții sexuale
- Infecții cu transmitere sexuală, inclusiv HIV/ SIDA
- Sarcini nedorite

IMPACTUL ECONOMIC ȘI SOCIAL AL VIOLENȚEI ÎMPOTRIVA FEMEILOR

Violența împotriva femeilor *îngreunează sistemele de îngrijire medicală*: studii din Nicaragua, SUA și Zimbabwe indică faptul că femeile care au fost victimele unor abuzuri fizice sau sexuale apelează la servicii medicale mai des decât cele care nu au trecut printr-o experiență de acest gen.

Violența împotriva femeilor reprezintă un factor care influențează negativ *forța de muncă productivă*: un studiu la nivel național realizat în Canada despre violența împotriva

¹⁰ Expunerea la experiențe abuzive în perioada copilăriei: rezultatele studiului Organizației Mondiale a Sănătății desfășurat în România pe populația de studenți- 2012

femeilor, indică faptul că 30% dintre femeile care sunt bătute de către soții lor au fost nevoite să renunțe la activitățile obișnuite din cauza abuzului iar 50% dintre femei au fost nevoite să-și ia concediu medical din cauza leziunilor.

Violența împotriva femeilor are drept consecință *costuri foarte mari la nivel de cheltuieli naționale pentru îngrijiri medicale, acțiuni în justiție și acțiuni ale poliției precum și pierderi în domeniul realizărilor educaționale și în cel al productivității*. În SUA, violențele din partea partenerului intim sunt estimate la un cost de 12,6 miliarde \$ pe an. Un studiu din India arată că fiecare act de violență face ca femeile să piardă în jur de 7 zile de lucru. Un studiu făcut asupra femeilor victime ale abuzurilor din Managua și Nicaragua arată că astfel de femei câștigă cu 46% mai puțin decât femeile care nu au trecut printr-o experiență similară, chiar și după analizarea altor factori care ar putea influența câștigurile.

II. DATE STATISTICE

Chiar dacă cifrele obținute pe cale statistică, prin studii epidemiologice sau prin sondaj nu oferă decât o fiabilitate limitată, ele ne ajută cu siguranță să ne formăm o idee precisă asupra amplitudinii problemei.

În diverse țări, există nenumărate studii și sondaje ce prezintă rezultate variate. Cifrele de care dispune OMS în ceea ce privește consecințele non mortale ale violenței în cadrul familiei provin în mare parte din anchete și studii speciale efectuate pe diferite grupe populaționale.

Aceste date statistice corespund în mare parte declarațiilor persoanelor respective. Este dificil astfel în aceste grupe populaționale de cunoscut dacă aceste date sub- sau supra- estimează amploarea reală a agresiunilor fizice și sexuale. Este sigur că în țările unde cultura respectivă consideră violența o "problemă privată", sau care determină acceptarea violenței ca pe o problemă "naturală", consecințele non - mortale ale acesteia sunt probabil declarate doar parțial.

La nivel mondial:

- Pe parcursul vieții 35% dintre femei și fete sunt supuse la o anumită formă de violență fizică sau sexuală, iar în unele țări șapte din zece femei se confruntă cu aceste abuzuri.
- Se estimează că aproximativ 133 de milioane de fete și femei au fost supuse mutilării genitale în cele 29 de țări din Africa și din Orientul Mijlociu, unde această practică este foarte frecventă.

- Mai mult de 700 de milioane de femei s-au căsătorit înainte de vârsta de 18 ani, dintre care 250 de milioane înainte de vârsta de 15 ani. ¹¹
- 1 din 3 femei sunt victime ale violenței fizice sau sexuale.¹²

În martie 2014, FRA – Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene a dat publicității, rezultatele celui mai cuprinzător studiu din lume realizat până în prezent cu privire la violența împotriva femeilor, arătând amploarea abuzurilor suferite de femei acasă, la serviciu, în public și online. Studiul se bazează pe interviuri cu 42.000 de femei, 1500 în fiecare țară, inclusiv România. În cadrul anchetei, femeile au fost întrebată despre experiențele de violență fizică, sexuală și psihologică pe care le-au trăit, inclusiv incidente de violență în cuplu („violență domestică”), despre urmărirea în scopul hărțuirii și hărțuirea sexuală, precum și despre rolul jucat de noile tehnologii în experiențele de abuz pe care le-au trăit femeile.

În urma anchetei reiese o imagine de abuz extins care afectează viețile multor femei, dar care este, în mod sistematic, insuficient raportat autorităților. De exemplu, una din 10 femei a suferit o formă de violență sexuală începând cu vârsta de 15 ani, iar una din 20 a fost violată. Mai mult de una din cinci femei a fost supusă violenței fizice și/sau sexuale de către partenerul de viață actual sau anterior și mai mult de una din 10 femei declară că a fost supusă unei forme de violență sexuală de către un adult, înainte de a împlini 15 ani. Cu toate acestea, trebuie menționat că numai 14 % dintre femei au raportat poliției cel mai grav incident de violență în cuplu și numai 13 % au raportat poliției cel mai grav incident de violență provocat de altcineva decât partenerul de viață.

Conform studiului, cele mai multe femei care recunosc că sunt afectate de violență fizică și sexuală sunt în țări ca Finlanda, Danemarca și Letonia.

România se află în eșantionul al doilea: 30% dintre femei spun că au fost afectate de violența fizică sau sexuală la un moment dat în viață după vârsta de 15 ani, încadrându-se în media la nivel european: 24% dintre femeile din România au suferit violență din partea partenerului, iar 14% dintre femeile din România au suferit violență din partea unei alte persoane decât partenerul. Legat de experiența de violență în copilărie, un procent de 24% dintre femeile din România spun că au fost supuse la violență fizică sau sexuală de către un adult înainte de

¹¹ <http://www.un.org/en/events/endviolenceday/>

¹² <http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/end-violence-against-women>

vârsta de 15 ani. Violența psihologică afectează între 30 și 39% dintre femei. 6% dintre femei au suferit violență sexuală din partea partenerului sau a unei alte persoane, în 97% dintre cazurile de violență sexuală agresorul fiind bărbat.

Dacă în medie în Europa 55% dintre femei au trăit o formă de hărțuire sexuală, în România doar 11% dintre respondente au recunoscut că au suferit hărțuire sexuală. În ce privește hărțuirea (stalking) adesea asociată de separarea de partener, media la nivel european este 18%, în timp ce în România 8% dintre respondente au afirmat că ar fi fost supuse la acest tratament. Rezultatele studiului arată că tocmai această încredere lipsește femeilor din România. 77% dintre femeile din România cred că violența împotriva femeilor este răspândită și foarte răspândită. 28% dintre femei cunosc victime ale violenței în cercul de rude și prieteni. Cu toate acestea, doar 47% dintre femei știu de existența unei legi care protejează femeile împotriva violenței domestice în România. 74% dintre femei nu cunoșteau nici un serviciu de suport specializat. Doar 17% dintre respondente au afirmat că au apelat la poliție în urma celui mai sever incident de violență suferit vreodată și doar 1% la serviciile sociale, în timp ce media de adresare către poliție și servicii de suport la nivel european este de 33%.

Din statistica principalelor activități desfășurate de Poliția Română reiese că în anul 2015 au fost înregistrate 5586 infracțiuni grave săvârșite cu violență și 63375 infracțiuni săvârșite cu violență.¹³

INDICATORI	Nr. cazuri în anul 2015
Infracțiuni grave săvârșite cu violență	5582
1.Omor	291
2.Tentativa de omor	482
3.Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte	48
4.Violul	1016
5.Tâlhărie	3358

¹³ [https://www.politiaromana.ro/ro/utile/statistici-evaluari/statistici-Ministerul Afacerilor Interne](https://www.politiaromana.ro/ro/utile/statistici-evaluari/statistici-Ministerul-Afacerilor-Interne), Inspectoratul general al Poliției Române, Direcția Cazier Judiciar, Statistică și Evidențe Operative

6.Ultrajul	387
Alte infracțiuni săvârșite cu violență	63375
1.Loviri sau alte violențe	62296
2.Uciderea din culpă	1079

INDICATORI	Nr. cazuri în anul 2016
Infracțiuni grave săvârșite cu violență	5142
1.Omor	247
2.Tentativa de omor	438
3.Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte	57
4.Violul	940
5.Tâlhărie	3096
6.Ultrajul	364
Alte infracțiuni săvârșite cu violență	70284
1.Loviri sau alte violențe	69125
2.Uciderea din culpă	1159
INDICATORI	Nr. cazuri în anul 2017
Infracțiuni grave săvârșite cu violență	5031
1.Omor	246
2.Tentativa de omor	384
3.Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte	42
4.Violul	862

5.Tâlہاریe	3163
6.Ultrajul	334
Alte infracțiuni săvârșite cu violență	69648
1.Loviri sau alte violențe	68618
2.Uciderea din culpă	1030

III.REZULTATE RELEVANTE DIN STUDIILE NAȚIONALE, EUROPENE ȘI INTERNAȚIONALE

În 2005 OMS a publicat rezultatele unui studiu internațional vizând sănătatea femeilor și violența domestică. Pentru a obține rezultatele prezentate în acest raport, echipe special pregătite au colectat date de la mai mult de 24.000 de femei din 15 site-uri din 10 țări reprezentând diverse medii culturale: Bangladesh, Brazilia, Etiopia, Japonia, Namibia, Peru, Republica Unită Tanzania, Samoa, Serbia și Muntenegru și Thailanda.

Folosirea unei metodologii riguroase și standardizate a redus considerabil numărul dificultăților întâmpinate în lucrările anterioare privind violența împotriva femeilor și produce rezultate care permit comparații și analize între diferite situații.

Din rezultatele obținute în urma acestui studiu dar și din activitatea de cercetare s-au elaborat o serie de recomandări în următoarele direcții:

- consolidarea angajamentului și a acțiunii în plan național;
- promovarea prevenirii primare;
- mobilizarea sectorului educațional;
- consolidarea acțiunii sectorului sănătății;
- ajutarea femeile care se confruntă cu violență;
- sensibilizarea cu privire la sistemele judiciare;
- sprijinirea cercetării și colaborării.¹⁴

¹⁴ http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43366/9242593516_fre.pdf?sequence=1

Centrul Parteneriat pentru Egalitate (CPE) a realizat în 2003 un studiu la nivel național privind violența în familie și la locul de muncă. Instrumentul de culegere a datelor a permis dincolo de studiul de ansamblu al realității violenței în familie, identificarea și analiza tipurilor de violență în familie pentru ultimele 12 luni care au precedat culegerea datelor. Este vorba de violența în familie ca "stil de viață " cu alte cuvinte este vorba de violența în familie care se manifestă frecvent și care marchează viața de zi cu zi. Astfel în România în ultimele 12 luni:

-în jur de 800.000 de femei au raportat în mod frecvent violența în familie sub diferite forme;

-mai mult de 340.000 de copii (0-14 ani) au asistat în mod frecvent la scene de violență fizică între părinți;

- mai mult de 370.000 de copii (0-14 ani) au asistat la insulte și înjurături frecvente între părinți sau între adulți în gospodărie.¹⁵

Un raport al **Agenciei pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)** ”**Violența împotriva femeilor: în fiecare zi și în orice loc**” prezintă rezultatele celui mai cuprinzător studiu din lume realizat până în prezent cu privire la violența împotriva femeilor, arătând amploarea abuzurilor suferite de femei acasă, la serviciu, în public și online. Studiul se bazează pe interviuri cu 42.000 de femei, din 28 de țări, 1500 în fiecare țară, inclusiv România. Conform studiului, cele mai multe femei care recunosc că sunt afectate de violența fizică și sexuală sunt în țări ca Finlanda, Danemarca și Letonia. România se află în eșantionul al doilea: 30% dintre femei spun că au fost afectate de violența fizică sau sexuală la un moment dat în viață după vârsta de 15 ani, încadrându-se în media la nivel european:

- 24% dintre femeile din România au suferit violența din partea partenerului;
- 14% dintre femeile din România au suferit violența din partea unei alte persoane decât partenerul.¹⁶

Conform rezultatelor studiului ratele de raportare către poliție și alte servicii a incidentelor de violență împotriva femeilor sunt reduse și trebuie să crească. Între una și trei victime ale violenței partenerului și una din patru victime ale violenței exercitate de altcineva decât partenerul raportează poliției sau altui serviciu cel mai recent incident grav de acest gen. Ratele mai mari de raportare în cazul violenței partenerului reflectă faptul că femeile suportă

¹⁵ <http://www.cpe.ro/wp-content/uploads/2016/03/Violenta-in-familie-si-la-locul-de-munca.-Cercetare-nationala.pdf>

¹⁶ <http://fra.europa.eu/en/event/2014/fra-present-findings-its-eu-wide-survey-violence-against-women>

adesea mai multe incidente de abuz din partea partenerului înainte de a se hotărî să le raporteze, în timp ce violența din partea altcuiva decât partenerul este mai probabil să fie doar un incident singular.

Trebuie abordată în special nemulțumirea victimei față de poliție, aplicând și monitorizând în practică prevederile referitoare la victime din cadrul Convenției de la Istanbul și cele din Directiva UE privind victimele. Trebuie revizuite diferitele modele de intervenție ale poliției în protejarea victimelor, pentru a constata în ce măsură acestea protejează victimele și răspund în practică nevoilor lor.¹⁷

Institutul pentru egalitatea femeilor și bărbaților (IEFH) din Bruxelles a efectuat o anchetă vizând starea de sănătate a familiilor prin care a urmărit și descoperirea eventualelor cazuri de violență în familie. Rezultatele anchetei au arătat că în 2013 în Belgia:

-1,1% din populația de peste 15 ani a fost victima violenței intrafamiliale;

-1,3% din populația de 18-74 ani a fost victima violenței conjugale.

O victimă din trei este abuzată fizic.

Rezultatele studiului au demonstrat că cea mai afectată este grupa de vârstă 45-54 ani, iar statutul socio-economic sau componența familiei nu influențează acest rezultat. Există însă o strânsă legătură între violența familială și starea de sănătate psihică a membrilor familiei.

Un sfert din victime nu caută nici un ajutor, acest lucru poate fi explicat prin faptul că ele consideră violența ca ceva normal sau nu atât de grav, de frică, rușine sau pur și simplu consideră că nu pot fi ajutate.¹⁸

IV. NIVELUL ȘI DINAMICA FENOMENULUI LA NIVEL NAȚIONAL

”Violența împotriva femeilor” a fost recunoscută ca și concept în legislația din România prin ratificarea Convenției de la Istanbul, intrată în vigoare în septembrie 2016. În prezent, autoritățile Statului colectează date detaliate numai pentru **cazurile de violență în familie** și asta abia din

¹⁷ http://fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_ro.pdf

¹⁸ https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/rapport_intrafamiliaalgeweld_final_fr.pdf

luna februarie 2014. Pentru celelalte tipuri de violență împotriva femeilor nu există cifre detaliate.¹⁹

În anul 2017 au fost raportate Poliției un număr de **20.531 de fapte de loviri și alte violențe** comise între membrii familiei, conform statisticilor Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR), furnizate la solicitarea Centrului Filia. Majoritatea agresorilor sunt adulți de sex masculin (92%) iar majoritatea victimelor sunt adulți de sex feminin (76%), dar și minori.

Agresori: 18.835 bărbați (92%), 1.588 femei (7,7%), 85 băieți și 23 fete.

Victime: 15.584 femei (76%), 4.029 bărbați (20,5%), 538 fete și 466 băieți. Majoritatea faptelor s-au petrecut la domiciliu.

Raportat la cifrele anterioare din anul 2016, când s-au înregistrat 18.531 de cazuri de loviri și alte violențe în familie, se constată o creștere a numărului de fapte de loviri și alte violențe în familie raportate Poliției, ceea ce arată o creștere a fenomenului, dar poate fi și un indiciu de creștere a încrederii victimelor în a se adresa autorităților în asemenea situații.

În anul 2017, și-au pierdut viața 46 de femei, 26 de bărbați și 12 copii (6 fete și 6 băieți) în urma violențelor comise asupra lor de foști sau actuali parteneri sau alți membri ai familiei, în 73 din cele 84 de cazuri dintre cazuri agresorul fiind adult de sex masculin.²⁰

În ceea ce privește ordinul de protecție, începând cu anul 2012, de la momentul reglementării acestei instituții, datele statistice rezultate din centralizarea dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect cereri de emitere a ordinelor de protecție, se prezintă astfel:

Anul 2012: 472 dosare înregistrate, 297 dosare soluționate;

Anul 2013: 2213 dosare înregistrate, 1781 dosare soluționate;

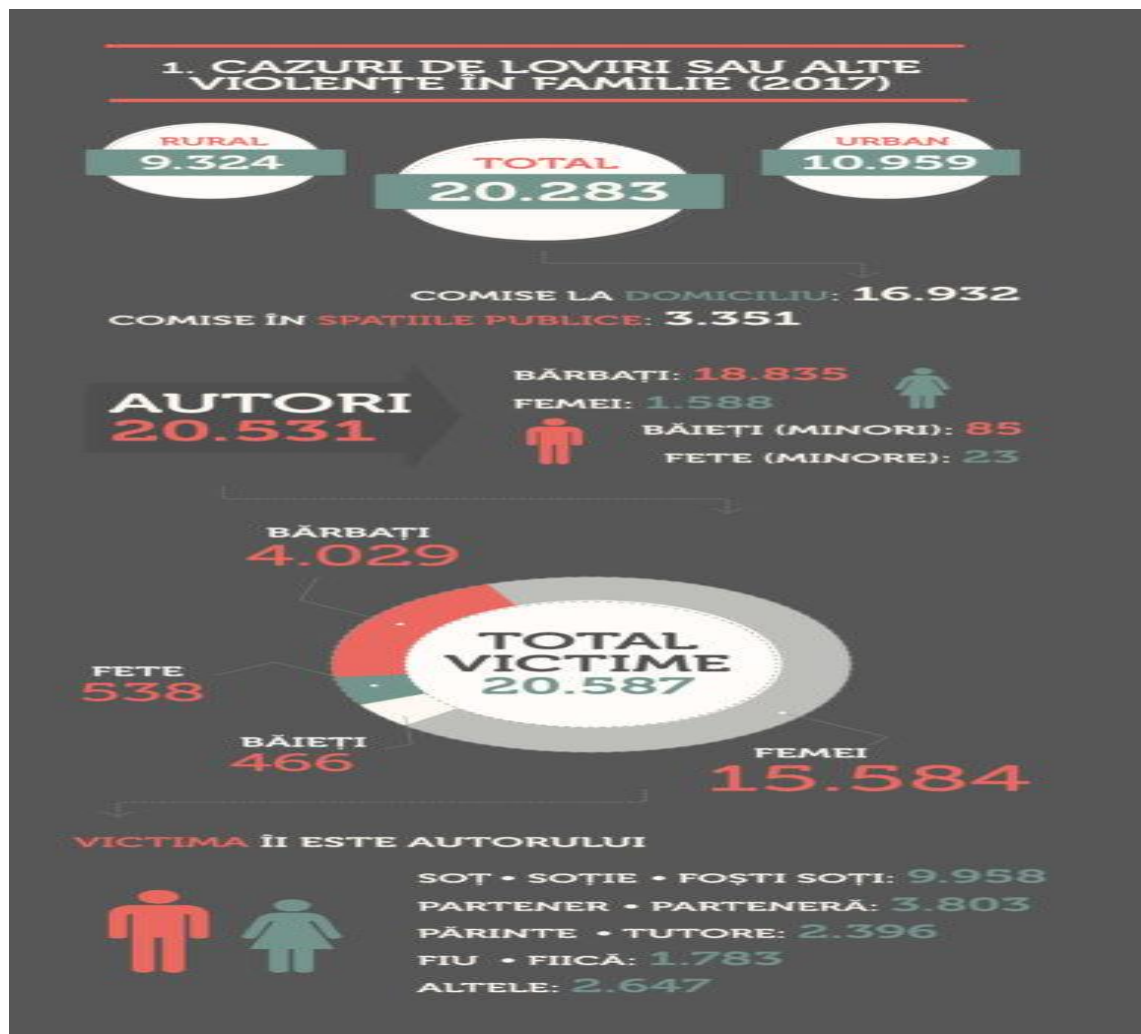
Anul 2014: 2963 dosare înregistrate, 3022 dosare soluționate;

Anul 2015: 3947 dosare înregistrate, 4024 dosare soluționate;

¹⁹ <https://violentaimpotrivafemeilor.ro/statistici-privind-violenta-in-familie-aproape-noua-mii-de-cazuri-de-lovire-si-alte-violente-si-80-de-violuri-in-familie-in-primele-6-luni-ale-anului/>

²⁰ <https://violentaimpotrivafemeilor.ro/violenta-in-familie-in-2017-conform-datelor-oficiale-ale-politiei/>

Anul 2016 (ianuarie – septembrie): 3989 dosare înregistrate, 4226 dosare soluționate.²¹

<https://violentaimpotriva femeilor.ro/violenta-in-familie-in-2017-conform-datelor-oficiale-ale-politiei/>

În domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, de la momentul reglementării domeniului prin Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost implementate o serie de politici publice printre care:

²¹ https://violentaimpotriva femeilor.ro/wp-content/uploads/2018/06/5003-20171026_StrategiNat_pilonVD.pdf

- înființarea unei linii telefonice de urgență gratuite și anonime destinate victimelor violenței domestice - cu program continuu, 24h/24h, 7 zile din 7- 0800 500 333;
- ratificarea Convenției de la Istanbul și elaborarea unui pachet legislativ necesar pentru implementarea acesteia care cuprinde următoarele acte normative: Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de Procedură Penală; Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați; Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie; Proiectul de Ordin comun privind înființarea și funcționarea centrelor integrate de urgență în caz de violență sexuală (Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Justiției Sociale);
- înființarea Comitetului Interministerial pentru Prevenirea și Combaterea Violenței în Familie și aprobarea înființării acestuia prin Memorandum de către Guvernul României la data de 05.10.2016. Înființarea acestui Comitet, cu rol consultativ în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, era absolut necesar în scopul asigurării unei coeziuni indispensabile a tuturor factorilor responsabili în ceea ce privește fundamentarea și aplicarea măsurilor complexe care rezultă din dispozițiile Convenției de la Istanbul.²¹

V. EVIDENȚE UTILE PENTRU INTERVENȚII LA NIVEL NAȚIONAL, EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL

În decembrie 2015, OMS a publicat un manual clinic " Îngrijiri de sănătate pentru femeile victime ale actelor de violență comise de partenerul de viață sau acte de violență sexuală". În manual sunt furnizate mijloace de lucru pentru a veni în sprijinul celor care tratează femeii victime ale violenței domestice:

- Conștientizarea violenței față de femei;
- Ajutor de primă urgență în caz de agresiune domestică sau sexuală;
- Îngrijiri de sănătate fizică complementare;
- Îngrijiri de sănătate psihică complementare.²²

²² <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/vaw-clinical-handbook/fr/>

În luna mai 2014, a șaizecea-șaptea Adunare Mondială a Sănătății a adoptat rezoluția WHA67.15 intitulată "Consolidarea rolului sectorului sănătății în combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor" prin care să dezvolte, cu participarea deplină a statelor membre și în consultare cu organizațiile ONU și cu alți actori interesați de rolul sistemului de sănătate, **Un plan global de acțiune pentru consolidarea rolului sistemului de sănătate într-un răspuns național multisectorial la violența interpersonală, în special pentru femei, fete și pentru copii.**²³

Domeniul de aplicare al planului global de acțiune se bazează pe rezoluția WHA67.15. Planul, publicat în 2017, se concentrează, în special, pe violența împotriva femeilor, fetelor și pe copii, dar și pe măsurile comune privind toate tipurile de violență interpersonală. Se referă, de asemenea, la violența interpersonală împotriva femeilor, a fetelor și a copiilor în situații de urgență umanitare și post-conflict, recunoscând că violența este exacerbată în astfel de situații.

VI. DATE PRIVIND POLITICILE, STRATEGIILE, PLANURILE DE ACȚIUNE ȘI PROGRAMELE EXISTENTE LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI JUDEȚEAN

Comunitatea internațională a luat o atitudine clară în fața acestui stigmat social. În acest sens, putem menționa următoarele hotărâri:

- Convenția referitoare la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeii din 1979;
- Declarația Națiunilor Unite referitoare la eliminarea violenței asupra femeii, proclamată în decembrie 1993 de către Adunarea Generală;
- Rezoluțiile din cadrul ultimului Summit Internațional al Femeilor organizat la Beijing în septembrie 1995;
- Rezoluția WHA49.25 a Adunării Mondiale a Sănătății ce declară violența o problemă prioritară pentru sănătatea publică, proclamată în 1996 de Organizația Mondială a Sănătății;
- Raportul Parlamentului european din iulie 1997;

²³ <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/global-plan-of-action/fr/>

- Rezoluția Comisiei pentru Drepturile Omului a națiunilor Unite din 1997;
- Declararea anului 1999 ca Anul european de Luptă împotriva Violenței de Gen.
- În anul 2004, s-a adoptat Decizia nr. 803/2004/CE a Parlamentului european, prin care se aprobă Programul comunitar de acțiune (2004-2008) pentru prevenirea și combaterea violenței asupra minorilor, tinerilor și femeilor, precum și protejarea victimelor și grupurilor în situații de risc (programul Daphne II), în care se stabilește poziția și strategia adoptată de cetățenii Uniunii în ceea ce privește această problemă.
- În data de 2 octombrie 2012 în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene-C 296 E a apărut „Noul cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor- Rezoluția Parlamentului European din 5 aprilie 2011”, referitoare la prioritățile și structura unui nou cadru al politicii UE de combaterea violenței împotriva femeilor. (<http://eurlex.europa.eu>)
- La data de 22 mai 2013, Parlamentul European a votat un memo al Comisiei Europene prin care sunt propuse o serie de măsuri menite să stabilească cadrul legal al drepturilor și protecția victimelor violenței domestice în Uniunea Europeană. Conform noii reglementări, victimele violenței domestice vor putea folosi ordinul de restricție obținut în țara lor, oriunde în interiorul UE, având asigurată protecția.
- La 27 iunie 2014, România a semnat “Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeii și a violenței domestice”.
- Comisia Europeană dedică anul 2017 eliminării violenței împotriva femeilor²⁴

La nivel național reglementările în domeniu sunt următoarele:

- Legea 217 din 22 mai 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie
- Hotărârea de Guvern 1624 din 23 decembrie 2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Familiei
- Hotărârea de Guvern 686 din 12 iulie 2005 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului violenței în familie
- Hotărârea de Guvern 197 din 9 februarie 2006 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu handicap, precum și în domeniul asistenței sociale a persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost și

²⁴ http://ec.europa.eu/romania/news/20162511_declaratie_comuna_eliminare_violentei_impotriva_femeilor_ro

persoanelor victime ale violenței în familie și a finanțării acestor programe, cu modificările și completările ulterioare

- Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale 383/2004 privind aprobarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale din domeniul protecției victimelor violenței în familie
- Ordinul 384 din 12 iulie 2004 pentru aprobarea Procedurii de conlucrare în prevenirea și monitorizarea cazurilor de violență în familie
- Ordinul 385 din 21 iulie 2004 privind aprobarea Instrucțiunilor de organizare și funcționare a unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie
- Legea 396 din 30 octombrie 2006 privind acordarea unui sprijin financiar la constituirea familiei
- Legea 211 din 27 mai 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor
- Legea nr.192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator
- Legea 682/2002 privind protecția martorilor
- Legea 416/2001 privind venitul minim garantat
- Legea 47/2006 privind sistemul național de asistență socială
- Ordonanța 68 din 28 august 2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 497 din 28/12/2006 pentru consacrarea zilei de 5 iunie ca Ziua împotriva violenței asupra copilului în România
- Legii 25 din 2012 (Legea 217 din 2003 revizuită) privind prevenirea și combaterea violenței în familie
- HG 1156 /2012 privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017
- Legea nr. 351/23.12.2015: Alineatul 1 al articolului 27 din Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie a fost modificat prin adoptarea acestei legi. Modificarea se referă la **soluționarea cererii privind emiterea unui ordin de protecție care nu poate depăși un termen de 72 de ore de la depunerea acesteia**. Modificarea a

fost publicată în Monitorul Oficial în data de 30 Decembrie 2015 și este aplicabilă din 2 ianuarie 2016.

- Legea nr. 30/2016- România a ratificat Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice – Convenția de la Istanbul la 11 mai 2011, care impune statelor măsuri concrete de prevenire și de protecție.
- La data de 13.07.2018, Parlamentul României a adoptat Legea nr 174/2018 de modificare și completare a Legii nr 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial nr 618 din 18 iulie 2018. Noua reglementare creează o abordare centrată pe victimă și pe dezvoltarea unor măsuri de prevenire a faptelor de violență domestică (consiliere psihologică în cazurile de divorț cu antecedente de violență domestică, monitorizarea ordinilor de protecție/măsuri de prevenire a încălcării acestora) și, în egală măsură, prevede măsuri de intervenție în regim de urgență în situații de risc imediat.

Priorități:

Guvernul României a aprobat **Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021** și *Planul operațional pentru implementarea acesteia*, potrivit unui comunicat al Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

Obiectivele strategiei

- I. Consolidarea cadrului legal din domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice
- II. Dezvoltarea unor măsuri adecvate de sprijin și protecție pentru victime
- III. Prevenirea violenței domestice și a recidivei acesteia, precum și a violenței sexuale
- IV. Monitorizarea și evaluarea activităților întreprinse în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice

Obiective specifice :

1. Îmbunătățirea cadrului legislativ actual și asigurarea implementării unitare a legislației primare prin adoptarea legislației secundare și terțiare.
2. Dezvoltarea unor măsuri adecvate de sprijin și protecție pentru victime.
3. Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști.
4. Creșterea eficacității măsurilor de prevenire a violenței domestice și a recidivei acesteia.
5. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice.
6. Dezvoltarea de atitudini și comportamente nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" față de violența domestică.
7. Dezvoltarea relațiilor de colaborare între partenerii interni și între statul român și statele sau organismele internaționale implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, implementarea Strategiei pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței domestice se va realiza sub autoritatea și în coordonarea Ministerului Muncii și Justiției Sociale prin structurile de specialitate.²¹

VII. ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE

Distribuția victimelor violenței în familie în funcție de sex și vârstă, în perioada 2006– 2008, arată că procentul femeilor, majore, victimizate prin violență în familie fluctuează între 34,01% și 40,76% din numărul total al victimelor cu sex și vârstă precizată – adică între 3135 și 3816 femei agresate anual au fost raportate Agenției Naționale de Protecția Familiei care răspundea de centralizarea datelor referitoare la violența în familie. Procentul adulților de sex masculin victime ale violenței în familie în acești 3 ani oscilează între 7,01% și 7,73%. Distribuția în funcție de relația cu agresorul pentru aceiași 3 ani arată că între 49,46 % (2007) și 58,7% (2008) din cazuri

s-au petrecut în relații parteneriale (căsătorie, logodnă, relații consensuale), în relații parentale incidența s-a plasat între 34 și 44%.

În 2008, la nivelul întregii țări, au funcționat 56 adăposturi, 40 de centre de consiliere, 6 centre destinate agresorilor.

În strădania lor de a se salva și a găsi protecție în perioada care urmează episodului de violență, femeile sunt nevoite să plece de acasă, însă sunt o multitudine de factori care le determină să se întoarcă, de la lipsa mijloacelor financiare și materiale personale – din care să poată să se întrețină împreună cu copiii lor, separați de agresor – la insuficiența serviciilor care să le sprijine să-și revină atât psihic cât și economic. Oprirea violenței asupra unei femei se poate realiza efectiv doar prin responsabilizarea agresorului și creșterea încrederii victimei că va fi protejată și sprijinită să ajungă la o viață în siguranță.²⁵

În timp ce violența bazată pe gen se poate întâmpla oricui, oriunde, unele femei și fete sunt deosebit de vulnerabile - de exemplu, fete tinere și femei în vârstă, femei care se identifică drept lesbiene, bisexuale, transsexuale sau intersexuale, migranți și refugiați, femei indigene și minorități etnice, sau femei și fete cu HIV sau dizabilități, și cele care se confruntă cu crize umanitare.²⁶

VIII. PREZENTARE PRIVIND SITUAȚIA CAMPANIILOR IEC CU TEMA RESPECTIVĂ EFECTUATE LA NIVEL NAȚIONAL ÎN ANII ANTERIORI

INSP prin CRSP-Tg. Mureș începând cu anul 2012 a implementat campania de informare, educare și comunicare pentru prevenirea violenței domestice. Campania s-a derulat la nivelul DSP-urilor din 10 județe, materialele elaborate au fost distribuite în școli, universități, instituții cu scopul de creștere a capacității femeilor - victime ale violenței domestice de a se valoriza și de a conștientiza statutul și rolul pe care trebuie să îl aibă în societate.

²⁵ <http://www.fundatiasensiblu.ro/wp-content/uploads/2013/08/Studiu-la-nivel-national-servicii-sociale-violenta-in-familie-decembrie-2013.pdf>

²⁶ <http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/end-violence-against-women>

Poliția română a inițiat o serie de campanii în anii precedenți pentru prevenirea violenței domestice, astfel în 2015 campania RIDICĂ-TE ȘI FUGI! a avut drept scop informarea unor categorii diverse de femei: eleve de liceu, studente, angajate cu studii superioare și medii din mediul urban și rural cu privire la modalitățile de prevenire a abuzurilor și la drepturile victimelor. În 2016 a inițiat campania de prevenire a violenței intrafamiliale ARIPI FRÂNTE care a avut ca scop informarea publicului larg cu privire la consecințele grave ale comportamentului abuziv manifestat în cuplu. Campania a fost prezentată în universități, licee, în spații publice intens circulate, iar ghidurile cu informații utile au fost distribuite în toate secțiile de poliție, la nivel național.²⁷ Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Mureș, prin Compartimentul de Prevenire și Combatere a Criminalității, a început din 21 iunie 2017 o campanie de informare “SCOATE violența din CASA TA! DEPINDE, în primul rând, de TINE!”

Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor (Rețeaua VIF) reunește organizații neguvernamentale active în domeniul promovării drepturilor femeilor, al protejării victimelor violenței de gen și al combaterii discriminării pe criterii de gen. În perioada februarie 2015 – aprilie 2016 Rețeaua VIF a beneficiat de sprijin financiar pentru dezvoltarea și consolidarea sa printr-un grant acordat din Fondul ONG în România – Componenta 5, finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia, și gestionat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC). Printre realizările celor 14 luni de proiect a fost și campania ”Împreună pentru siguranța femeilor” care s-a finalizat printr-un marș organizat în București, pe traseul Piața Victoriei – Piața Universității, la care au luat parte peste 200 de persoane.

²⁷ <https://politiaromana.ro/ro/prevenire/campanii-proiecte/campania-de-prevenire-a-violentei-domestice-aripi-frante>

REFERINȚE

1. Declarația pentru Eliminarea Violenței Împotriva Femeilor, adoptată de Adunarea Generală ONU în decembrie 1993
2. Națiunile Unite (Departamentul de Informare Publică), a patra Conferință Mondială asupra problemelor femeilor, Beijing, China, 4-15 septembrie 1995
3. Correctinal Service Canada, 1988, p 3
4. Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității, 2000, p 4
5. Rezoluția 54/134 din 17 decembrie 1999
6. http://ec.europa.eu/romania/news/20162511_declaratie_comuna_eliminare_violentei_impotriva_femeilor_ro
7. Națiunile Unite (Departamentul de Informare Publică), a patra Conferință Mondială asupra problemelor femeilor, Beijing, China, 4-15 septembrie 1995; Platforma de acțiune și Declarația de la Beijing publicată în 1996.)
8. Heise, L. 1994. Violence Against Women: The Hidden Health Burden. World Bank Discussion Paper. Washington. D.C. The World Bank)
9. Ghid de informații și bune practici în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați, pag.51, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, 2004. Family Violence Professional Education Taskforce, 1991)
10. Expunerea la experiențe abuzive în perioada copilăriei: rezultatele studiului Organizației Mondiale a Sănătății desfășurat în România pe populația de studenți- 2012
11. <http://www.un.org/en/events/endviolenceday/>
12. <http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/end-violence-against-women>
13. [https://www.politiaromana.ro/ro/utile/statistici-evaluari/statistici-Ministerul Afacerilor Interne](https://www.politiaromana.ro/ro/utile/statistici-evaluari/statistici-Ministerul-Afacerilor-Interne), Inspectoratul general al Poliției Române, Direcția Cazier Judiciar, Statistică și Evidențe Operative
14. http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43366/9242593516_fre.pdf?sequence=1
15. <http://www.cpe.ro/wp-content/uploads/2016/03/Violenta-in-familie-si-la-locul-de-munca.-Cercetare-nationala.pdf>
16. <http://fra.europa.eu/en/event/2014/fra-present-findings-its-eu-wide-survey-violence-against-women>

17. http://fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_ro.pdf
18. https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/rapport_intrafamiliaalgeweld_final_fr.pdf
19. <https://violentaipotrivafemeilor.ro/statistici-privind-violenta-in-familie-aproape-noua-mii-de-cazuri-de-lovire-si-alte-violente-si-80-de-violuri-in-familie-in-primele-6-luni-ale-anului/>
20. <https://violentaipotrivafemeilor.ro/violenta-in-familie-in-2017-conform-datelor-oficiale-ale-politiei/>
21. https://violentaipotrivafemeilor.ro/wp-content/uploads/2018/06/5003-20171026_StrategiNat_pilonVD.pdf
22. <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/vaw-clinical-handbook/fr/>
23. <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/global-plan-of-action/fr/>
24. http://ec.europa.eu/romania/news/20162511_declaratie_comuna_eliminarea_violentei_iopotriva_femeilor_ro
25. <http://www.fundatiasensiblu.ro/wp-content/uploads/2013/08/Studiu-la-nivel-national-servicii-sociale-violenta-in-familie-decembrie-2013.pdf>
26. <http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/end-violence-against-women>
27. <https://politiaromana.ro/ro/prevenire/campanii-proiecte/campania-de-prevenire-a-violentei-domestice-aripi-frante>